

Nauka i ...

pseudonauka.

dr inż. Romuald Kędzierski

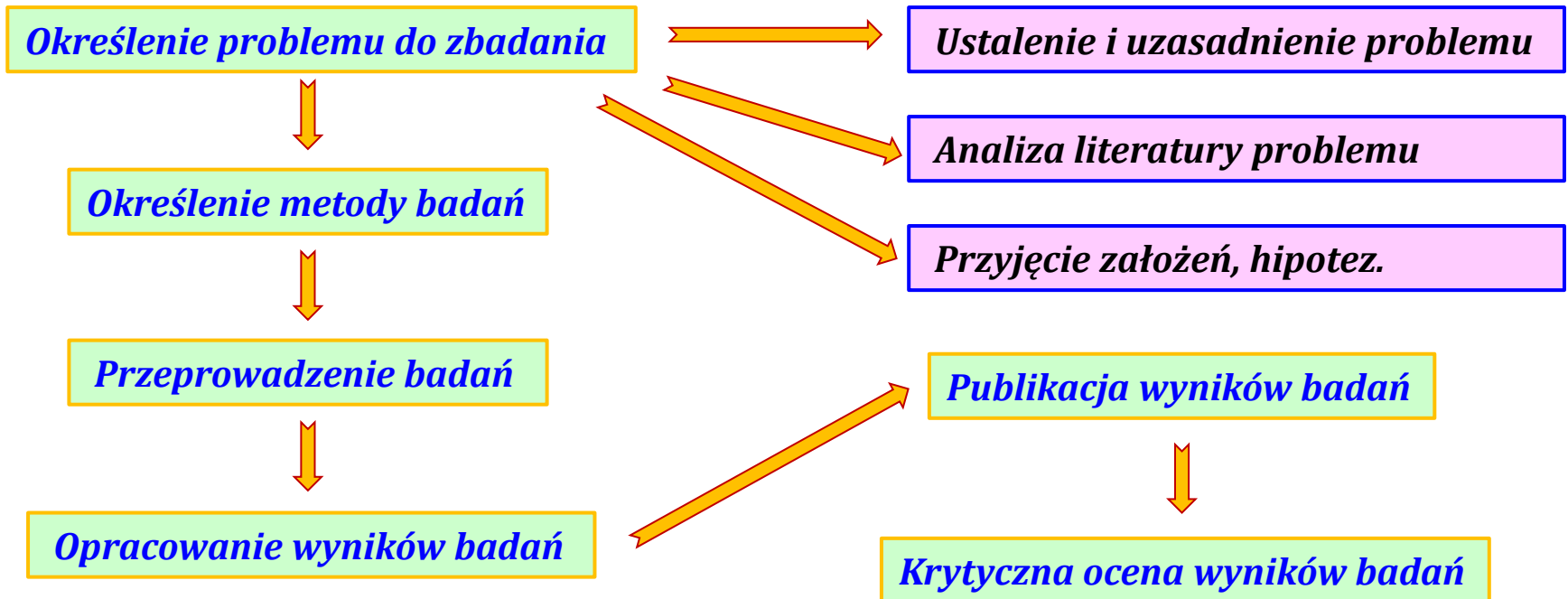
Czym jest *nauka*?

Służy wyjaśnianiu funkcjonowania świata, w którym żyją ludzie.

Czy każde tego typu działania można uznać za *naukę*?

Nie!

Tylko takie, które są zgodne z tzw. *metodą naukową*:

Cechy charakterystyczne tzw. *teorii naukowej*

- *przedstawienie publiczne* – w literaturze naukowej - przyjętych założeń, metodyki badań, wyników badań i wniosków z nich wynikających
- możliwość „łatwej” *weryfikacji* przedstawionej teorii naukowej podczas badań przeprowadzonych przez innych naukowców
- *falsyfikowalność* teorii naukowej – możliwość jej obalenie poprzez wykazanie, że np. przyjęte założenia wyjściowe są nieprawdziwe

*Podejście
naukowe*

*Wyciągnięcie konkluzji na
podstawie dowodów*

*Podejście
nienaukowe*

*Dowodzenie gotowej konkluzji
na podstawie dowodów*

Nauka a pseudonauka

**Rozróżnienie pomiędzy
nauką a pseudonauką**

Problem tzw. demarkacji

Kryteria demarkacji, tzn. odróżniające naukę od pseudonauki:

- **nauka ma charakter empiryczny**
- **ustalenia poczynione przez naukę można uznać za pewne**
- **osoby będące naukowcami wykorzystują metodę naukową**
- **tylko świat poddający się obserwacji jest przedmiotem badań naukowych**
- **ma charakter progresywny i kumulatywny**

Powyższe kryteria są szeroko dyskutowane i podważane!

Jak odróżnić *naukę* od *pseudonauki*?

Nauka

- *opiera się na obserwacjach empirycznych*
- *nie odwołuje się do tradycji*
- *swoje wyniki ogłasza w periodyku naukowym*
- *posiada swoje odniesienie do dotychczasowej wiedzy*
- *nie przeciwstawia się środowisku uczonych*
- *dane odkrycie zostało przedstawione przez uznane autorytety naukowe*
- *nie próbuje nam coś dodatkowo sprzedać*

Pseudonauka

- *nie da się potwierdzić na podstawie obserwacji empirycznych lub zaobserwować*
- *odwołuje się do tradycji, np. **jedz jak jaskiniowiec, a będzie zdrowy!***
- *ogłasza swoje wyniki np. na Facebooku*
- *wywodzi coś całkowicie nieznanemu dotychczasowej wiedzy*
- *przeciwstawia się poglądom innych uczonych bez podania uzasadnionych przyczyn*
- *brak przedstawienia odkrycia przez uznane autorytety naukowe: np. „**amerykańscy naukowcy dowiedli że jagody acai leczą wszystko**”*
- *np. próbuje sprzedać sekrety starożytnych mędźrów*

Mądrzy ciągle się uczą,

głupcy wszystko ...

„umieją”!

Apolinary Despinoux